

SIVISTYSTOIMI

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset kaudella

Oppimisen tuen uudistuksen (esiopetus, perusopetus, lukiokoulutus) astui pääosin voimaan 1.8.2025. Toimeenpanoon liittyvät hallintosääntö- ja opetussuunnitelmamuutokset on päätetty. Samoin on tehty talousarviomuutosesitys kaupunginhallitukselle asian johdosta. Myös Suomen kielen ja kotoutumisen koulutuksen opetussuunnitelmamuutokset on hyväksytty.

Varhaiskasvatuksessa on otettu käyttöön Valssi-laadunarviointijärjestelmä. Ensimmäinen arviointi tällä järjestelmällä on toteutettu päiväkotien henkilöstölle. Huoltajille ja lapsille toteutettiin omat asiakaskyselynsä. Varhaiskasvatuksen muodollisesti ja tosiasiallisesti kelpoisen henkilöstön saatavuus on kohentunut. Eteläisen alueen aluepäällikön rekrytointi toteutettiin.

Perusopetuksessa on siirrytty Opinsysin palveluista käyttämään Microsoftin O365 -lisenssejä kaupungin ict-palveluiden hallinnoimana. Perusopetuksessa oppilaiden poissaolojen suunnitelmalliseen seurantaan ja ennaltaehkäisyyn on otettu käyttöön Wilma Noti -palvelu. Kiusaamisen ja väkivallan ehkäisy ja puuttuminen perusopetuksessa toteutetaan kaupungin omin varoin. Tästä sivistyslautakunta on tehnyt talousarvionmuutosesityksen. Esiopetuksen ja perusopetuksen koulupsykologitilanne on entisestään heikentynyt. Asia on esillä lukuisissa palaverissa hyvinvointialueen kanssa ml. ylimmän johdon palaverit. Kaupunki on antanut asian valvontaviranomaiselle (aluehallintovirasto).

Perusopetuksen järjestyssäännöt hyväksyttiin / perusopetuslain muutos / mobiililaitteet. Samalla päätettiin opetushallituksen suosituksen mukaisesti linjaukset harrastamisen Suomen mallin ja koulujen kerhotoimintaan sekä aamu- ja iltapäivätoimintaa. Myös nuorisotilojen, musiikkiopiston ja työväenopiston järjestyssäännöt on hyväksytty. Nuorisovaltuuston toimintasääntö on hyväksytty.

Esiopetuksen ja perusopetusten kuljetusten kilpailutuksen valmistelu on aloitettu. Liikunta- ja leikkivälineiden sekä soitinten yhteishankintaan on annettu sitoumus. Koulukuljetusoppaan (ml. kuljetusetuuden myöntämisen kriteerit) valmistelu on käynnistetty.

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen johtamisjärjestelymuutoksen toimeenpano on jatkunut. Muutokset toteutetaan pääosin sisäisinä toiseen virkasuhteeseen siirtoina. Tämän rotaation johdosta yksi perusopetuksen rehtorin virka tulee julkiseen hakuun ja rekrytointitoimet on aloitettu.

Raitin tiloissa olevat toiminnot siirrettiin kokonaisuudessaan hajautetusti toisaalle, kun yhtäältä alkuperäinen korjausaikataulu ei pitänyt ja toisaalta kattorakenteissa löydettiin kosteusvaurio. Siirto perustui työterveyslääkärin lausuntoon ja nuorisotilojen osalta toteutettiin työturvallisuuden varotoimenpiteenä. Raitin tilanne heikkeni entisestään, elokuun lopussa tapahtunee vesivuodon takia.

Kohdennetun nuorisotyön palvelut ja kotoutumiskoulutukset aloitettiin kaupungin omana tuotantona vuoden alusta. Kotoutumiskoulutusten osalta palvelutarpeen vakiintumattomuuden johdosta on tehty kaksi talousarviomuutosesitystä. Opetusryhmien lukumäärää on jouduttu lisäämään ja lisätiloja myöskin toiminnalle osoittamaan. Koulunuorisotyön kohdentaminen eri oppilaitoksiin on päätetty.

Hyvinvointikertomuksen / -suunnitelman valmistelut ovat käynnissä. Valmistelutoimina mm. kuntalaiskysely ja hyvinvointi- ja turvallisuustyöpajat.

Työhyvinvointia ja terveysperusteisia poissaoloja on arvioitu Teemme yhdessä hyvää jämsäläistä työelämää -tavoitteen kohdalla.

	TA 2025	TOT 8/2025	TOT 8/2024	TOT% 8/2025	Vertailu ed. vuosi
TOIMINTATUOTOT	2 404 275	3 097 505	2 183 776	128,83 %	41,84 %
Myyntituotot	762 900	631 450	445 470	82,77 %	41,75 %
Maksutuotot	685 975	333 250	359 769	48,58 %	-7,37 %
Tuet ja avustukset	862 000	1 883 642	1 125 747	218,52 %	67,32 %
Muut toimintatuotot	93 400	249 163	252 790	266,77 %	-1,43 %
TOIMINTAKULUT	-40 658 571	-26 981 627	-26 688 350	66,36 %	1,10 %
Henkilöstökulut	-23 726 964	-16 349 893	-16 018 795	68,91 %	2,07 %
Palvelujen ostot	-9 605 213	-5 716 339	-5 801 787	59,51 %	-1,47 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-931 874	-678 045	-673 814	72,76 %	0,63 %
Avustukset	-721 000	-402 962	-367 984	55,89 %	9,51 %
Muut toimintakulut	-5 673 520	-3 834 389	-3 825 970	67,58 %	0,22 %
TOIMINTAKATE	-38 254 296	-23 884 122	-24 504 574	62,44 %	-2,53 %

Talousarvion toteutuminen kaudella

Vuoden 2025 talousarvion täytäntöönpanossa ja toteutuksessa on noudatettava kaupunginvaltuuston 09.12.2024 hyväksymää talousarviota, voimassa olevaa strategiaa, hallintosäännön määräyksiä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjetta ja muita taloudenhoitoa ja henkilöstöhallintoa koskevia ohjeita sekä seuraavia kaupunginhallituksen kokouksessaan 16.12.2024 § 256 hyväksymiä talousarvion täytäntöönpano-ohjeita. Käyttötalouden tulot ja menot ovat valtuustoon nähden sitovia toimialatasolla (konsernitoimiala, sivistystoimiala, elinvoimatoimiala). Osavuosiarkaus 2 (08/2025) sisältää euromääräisen talousarviovertailun toimialoittain ja tulosalueittain sekä selvityksen mahdollisista poikkeamista talousarvion ja toteutuman välillä. Tavoitteiden toteutumista seurataan toimialatasolla sekä tarkastellaan kauden toiminnan kehittämistä sekä keskeisiä muutoksia.

Toteumavertailun lukuihin sisältyvät tulot ja menot elokuun lopun tilanteessa. Tasaisen kertymän mukaan toteuma huhtikuun lopussa voisi olla enintään noin 66,6 %. Toimintakate on noin 62,4 %.

Toimintatuotot koko toimialan osalta ovat elokuun lopussa noin 129 %. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuotot elokuun osalta eivät näy toteumassa. Kokonaisuutena varhaiskasvatuksen asiakasmaksut kertynevät ennakoitusti. Alkuvuodesta lapsia, joista ei peritty laisinkaan varhaiskasvatuksen asiakaspalvelumaksuja oli noin 70 %. Varhaiskasvatuksen muille kunnille myytävät palvelut ovat toteutuksessa vähintään arvioitusti (150 000 €). Laskutus tapahtuu 2 krt / vuosi.

Kevätlukukauden tilavuokrien (vakiovuorot) laskutus on toteutunut. Työväenopiston vuotuisista tuloista pääosa kirjautuu viimeisessä vuosineljänneksessä kuten myös musiikkiopiston syyslukukauden opintomaksut. Talousarviossa on arvioitu maksukertymäksi 250 000. Toteuma tällä hetkellä on noin 80 000 €. (kevätlukukausi) Opintomaksujen osalta tulot voidaan arvioida lokakuussa tapahtuvan laskutuksen jälkeen. Opistojen taksat korottuivat 1.8.2025 alkaen.

Elämänlaatu palveluissa on kotouttamisen korvauksia kertynyt arvioitua enemmän. Toteuma on noin 1,1 milj. €, kun koko vuoden tuloiksi arvioitiin 330 000 €. Kotoutumiskorvauksien suuruuteen vaikuttavat: kotoutujien määrä, ikä ja kotoutumisaika. Nämä osin jatkuvassa muutoksessa olevia osatekijöitä. Asian johdosta tullaan tekemään syksyllä talousarviomuutosesitys.

Tulevassa taloussuunnittelussa on huomioitava hallituksen budjettiriihen linjaus. Sen mukaan kuntien kotoutumisvelvoitteita puretaan v. 2027 alusta siten, ettei se heikennä kielikoulutusta, varhaiskasvatuksen tai ope- tuksen palveluita tai työllisyyttä edistäviä palveluita. ja samalla määrärahaa leikataan v. 2027 tasolla 30 meur.

Toimintakulut toteuman ollessa 66,36 % noudattavat oikean suuntaista linjaa. Hankinnoissa etupainoitteisuus (73 %) johtuu toiminnan luonteesta (perusopetus ja kirjasto). Opetustoimen osalta ateriapalveluista (kesällä ei toimintaa), työväenopiston opetustoiminnasta (varsinaisessa opistossa ei opetustoimintaa kesäkautena).

Tulosalueittain toimintakate on seuraava: hallinto noin 56,7 %, varhaiskasvatus 66,8 %, perusopetus 63,9 %, lukiokoulutus 65,6 %, elämänlaatupalvelut 37,7 %. Elämänlaatupalveluissa toimintakatteeseen vaikuttaa aiemmin todettu ennakoitua merkittävästi suuremmat kotoutumiskorvaukset.

Henkilöstökulujen osalta toteuma on noin 69 %. Eri tulosalueiden välillä on vaihtelua ja toteumat ovat tulosalueittain seuraavat: hallinto noin 62,6 %, varhaiskasvatus 71,5 %, perusopetus 67,7 %, lukiokoulutus 69,2 %, elämänlaatupalvelut 66,4 %. Varhaiskasvatuksen osalta korkeampi toteuma johtuu mitoitussperusteisessä palvelussa arvioitua suuremmista sijaistarpeista, toiminnan painottumisesta suunnitellusti kevätkaudelle mm hanketyössä ja lapsiryhmien määrässä. Henkilöstökuluissa on huomattava, että niihin kirjautuvat luontaisedut (kasvatus- ja opetus), joille annetun talousarvio ohjeen mukaan ei varata määrärahaa. Luontaisetujen osuus noin 152 000 €. Toteumassa on lomarahojen maksaminen heinäkuussa ja kevätlukukauden laajuus verrattuna syyslukukauteen. Oppimisen tuen uudistuksen ja kotoutumispalveluiden vaatimista lisäresursseista kaupunginhallitus on tehnyt myönteisen päätöksen ja antanut toiminnoille aloittamisluvan. Talousarviomuutosta ei ole vielä käsitelty / päätetty. Talousarviomuutoksesta on kirjaus vuoden 2025 talousarviossa sekä oppimisen tuen uudistuksen että kotoutumispalveluiden osalta. Ateriapalveluiden kuluja arvioidaan puuttuvan elokuun osalta vielä n. 60 000 € (60 %). Kesällä oppilaitosten osalta näitä kustannuksia ei kertynyt. Kuljetuskustannusten toteuma on 59 %. Kesäkaudelta kustannuksia ei kertynyt. Puhtaanapitopalveluiden toteuma on 66 %. Muilta kunnilta ostettavat varhaiskasvatuspalvelut alkuvuoden osalta ovat toteumassa pääosin. Kustannukset ovat toteutumassa ennakoidusti (160 000 €). Laskutus toteutuu 2 krt / vuosi. Perheille maksettavat avustukset ovat toteutuneet arvioitua vähäisempinä.

Perusopetuksen aineet, tarvikkeet ja tavarat -tiliryhmän toteuma on noin 75 %. Hankinnat toteutuvat toiminnan luonteesta johtuen etupainotteisesti. Perusopetuksessa kuntien laskutus kotikuntakorvausmenoista tapahtuu käytännössä talousarviovuoden lopussa tai seuraavana vuoden tammikuussa. Vuokratululuissa (ulkoi-set) on Jämsänkosken yhtenäiskoulun leasing-vuokrat koko vuoden ajalta (n. 470 000 €). Tämä selittää ko. tilin (rakennusten ja huoneistojen vuokrat) 81 %:n toteumaa. Koko tiliryhmän toteuma on 73 %. Elämänlaatupalveluissa avustusten toteuma on alle tasaisen kertymän (54 %) (92 000 €) / 171 000 €. Tämä johtuu kulttuuripalveluiden maksatusten painottumisesta loppuvuoteen. Elämänlaatupalveluissa / kirjastopalvelut on toiminnan luonteesta johtuen etupainotteisuutta hankinnoissa. Sivistyslautakunta käsittelee tulosalueen sisäistä määrärahasiirtoa kokouksessaan 25.8.2025. Kotoutumispalveluiden oppimateriaalihankinnoista on tehty lisäresurssiesitys, jonka kaupunginhallitus on hyväksynyt. Talousarviomuutosta ei ole vielä käsitelty / päätetty.

Raitin toimintojen väistöstä ja vesivuodosta 30.8.2025 lisäkustannuksia. Tämä kokonaisuus on monella tapaa keskeneräinen.

Strategiaan perustuvaan talousarvio ja taloussuunnitelma sekä siihen sisältyvä talousohjelma pitää sisällä toimialan vuoden 2025 talousarviotavoitteet. Sen suuntaisesti toimintaa on johdettu ja tulosalueiden toimintaa tuettu. Taloudenpitoa ja taloustilannetta on seurattu sivistyslautakunnassa kuukausittain.

Alla henkilöstöresurssin toteuma 1-8/2025

Henkilötyövuodet 1.1.-31.8.	Vakinaiset 2025	Määräaikai- set 2025	Yhteensä 2025	Vakinaiset 2024	Määräaikaiset 2024	Yhteensä 2024	Vakinaiset 2023	Määräaikai- set 2023	Yhteensä 2023
Varhaiskasvatus	86,2	29,0	115,2	83,3	33,6	116,9	87,5	36,0	123,5
Perusopetus ja lu- kio	114,5	25,2	139,8	118,0	28,5	146,5	124,4	32,4	156,8
Elämänlaatuvalve- lut sis. hallinto	19,8	11,3	31,1	19,4	5,3	24,7	19,5	5,5	25,1
Sivistystoimi	220,5	65,6	286,1	220,7	67,4	288,1	231,4	74,0	305,4

Terveysperusteisten poissaolojen toteuma 1-8/2025

Terveysperusteiset poissaolot 1.1.-31.8.	2025	2024	2023	2025 kpv/HTV	muutos 2024-25 kpv /HTV	2024 kpv/HTV	muutos 2023-24 kpv /HTV	2023 kpv/HTV
Sivistystoimi	4214,0	3989,0	4176,0	14,7	0,9	13,8	0,2	13,7

Toimialan tavoitteet vuodelle 2025

Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö		
Tavoite	Teemme yhdessä hyvää jämsäläistä työelämää	Toteutuu osit- tain
Mittari	Henkilöstökysely	
Mittari	Terveysperusteiset poissaolot	Toteuma 8/2025 14,7
Mittari	Kuvailu	
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Työhyvinvointikyselyn tulosten perusteella kysytyt osa-alueet (työhyvinvoinnin kokemus, työ, työyhteisö ja johtaminen) ovat vähintään melko hyvällä tasolla - suhteessa samalla tasolla kuin kaupunki kokonaisuutena. Tuloksissa on eroavaisuutta tulosalueiden kesken. Kaikilla tulosalueilla alhaisin arviointitulos on osiossa työ. Tässä osiossa kokemus mahdollisuudesta osaamisen kehittämiseen (aika) jää alhaisimmaksi. Johtamisen osalta myönteisimmiksi nousevat keskinäinen luottamus, helposti lähestyttävyys, huomioiminen päätöksenteossa. Kehitettävää löytyy mm. innostavuudessa ja siinä, suositeltaisiinko kaupunkia työnantajana. Kyselyjen tulokset on käsitelty toimialan koko henkilöstölle suunnatuissa teams-tilaisuuksissa, tulosalueilla yksikkökohtaisesti ja edellytetty määrämuotoista raportointia ml. kehittämiskohteet. 1-8/2025: Työhyvinvointitulosten johdosta valittujen kehittämistoimien eteenpäin viemistä on jatkettu esim. oppimisen tuen uudistus / sisäinen koulutus, yhdysluokkaopetus / tutustuminen, avekki-koulutus, erilaiset palaverikäytänteet, kehittämispäivät. Yhteinen raportointipohja on laadittu ja aikataulu sovittu. Terveysperusteiset poissaolot kpv/htv ovat tasaantuneet ensimmäiseen vuosineljänneeseen nähden. Tässä toki on huomioitava opettajien kesäkeskeytyksen vaikutus. Terveysperusteiset poissaolot ovat kuitenkin verrattuna edellisvuoden vastaavaan aikaan (0,9 kpv) kasvussa.	

Työtä, koulutusta ja yrittäjyyttä, Hyvinvointia ja turvallisuutta, Palveleva kaupunki, Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö

Tavoite	Hyvinvoiva jämsäläinen laadukkailla palveluilla, mielekkäällä tekemisellä, osallisuudella, terveillä elämäntavoilla			Toteutuu osittain
Mittari	Kirjaston kävijämäärät	Toteuma 8/2025	Lähtöarvo 12/2024	Tavoite 12/2025
		99 000	146 000	146 000
Mittari	Toimintakate €/asukas	Toteuma 8/2025	Lähtöarvo 12/2024	Tavoite 12/2025
		- 1 243,51	- 1 959	- 2 038,86
Mittari	Varhaiskasvatus 1-5 vuotiaiden osallistumisaste	Toteuma 8/2025	Lähtöarvo 12/2024	Tavoite 12/2025
		74	82	80
Mittari	Väestön koulutustaso			
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Kirjaston osalta toteuma on tavoitteen mukainen mutta Raitin väistön vuoksi vuositavoitteeseen ei päästä. Osallistumisaste 8/2025 74 %, mikä vastaa edellisvuoden vastaavaa ajan-kohtaa. Uusia lapsia tulee palveluiden piiriin ympäri toimintavuoden. Varhaiskasvatuksessa lasten lukumäärä on ollut 456 (arvio ta 2025 487), joista esioppilaita 81 (arvio ta 2025 108). Perusopetuksen oppilasmäärä 1521 (arvio ta 2025 1508) ja lukion opiskelijamäärä 266 (arvio ta 2025 274). Elämänlaatupalveluiden palvelutarjonta on ollut monipuolista saavuttaen eri kohderyhmiä. Hyvinvointikertomuksen / suunnitelman valmistelua on jatkettu mm. kuntalaiskysely toteutettu. Oppimisen tuen uudistuksen resursoinnin myötä mm. yksi varhaiskasvatuksen erityisopettajan vakanssi. Lasten liikuntaa varhaiskasvatuksessa tukeva Loikka-kopla- sovellus otettu käyttöön. Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuus on kohentunut. Koulunuorisotyön rekrytoinnit onnistuivat. Poissaolojen tehostettuun seurantaa on otettu käyttöön Wilma NOTI -sovellus. Koulupsykologipalvelun osalta tilanne on haasteellinen.			

Työtä, koulutusta ja yrittäjyyttä, Hyvinvointia ja turvallisuutta, Ympäristövastuuta, Palveleva kaupunki

Tavoite	Kehittyvät, talouden ja ympäristön suhteen kestävästi järjestetyt sivistyspalvelut			Toteutuu osittain
Mittari	€/asukas, toimiala	Toteuma 8/2025	Lähtöarvo 12/2024	Tavoite 12/2025
		- 1 243,51	- 1 959	- 2 038,86
Mittari	€/opiskelija, lukio	Toteuma 8/2025	Lähtöarvo 12/2024	Tavoite 12/2025
		- 5 267,44	- 8 052	- 7 824
Mittari	€/oppilas, perusopetus	Toteuma 8/2025	Lähtöarvo 12/2024	Tavoite 12/2025
		- 8 967,48	- 12 770	- 13 639
Mittari	€ / varhaiskasvatuksessa oleva lapsi	Toteuma 8/2025	Lähtöarvo 12/2024	Tavoite 12/2025
		- 16 181,25	- 20 998	- 22 668,2

Mittari	€/asukas, elämänlaatupalvelut	Toteuma 8/2025	Lähtöarvo 12/2024	Tavoite 12/2025
		- 68,41	- 154	- 183,66
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Toteumavertailuun sisältyvät pääosin tulot ja menot elokuun lopun tilanteessa. Tasaisen kertymän mukaan toteuma voisi olla enintään 66,6 %. Toteuma on 62,4 %. Henkilöstökulujen osalta toteuma 68,9 %. Tähän vaikuttaa lomarahojen maksaminen heinäkuussa ja kevät-lukukauden toiminnan laajuus vrtna syyslukukauteen. Sijaiskulut mitoitusterusteisessa varhaiskasvatuksessa ennakoitua suuremmat. Luontaisetuateriat (valvonta-ateriat) ovat toteumassa mutta talousarvioladintaohjeen muk. niille ei varata määrärahaa. Eri tulosalueiden välillä on näissä vaihtelua. Lisäresurssitarpeista on kaupunginhallitus tehnyt myönteisen päätöksen, mutta talousarviomuutosta ei ole päätetty. Tämänhetkisen arvion mukaan €/x tavoite toteutuisi. Oppimisen tuen uudistuksen toimeenpanon vaatimat asiat on päätetty (resurssit ja opetus-suunnitelmat), perusopetuksen järjestyssäännöt on päivitetty vastaamaan perusopetuslain muutoksia (mobiililaitteet). Kotoutumispalveluita on resursoitu lisääntyneiden tarpeiden mukaisesti (ml. tilajärjestelyt). Raitin palveluiden osalta on tehty uudelleenjärjestelyjä. Vallitsevassa olosuhteessa tavoitteena on ollut palveluiden toimivuus kohtuullisella tasolla. Perusopetuksessa lukuvuoden 2025-2026 painopiste on kestävä kehitys. Siihen liittyy mm. ruokahävikin seuraaminen. Lisäksi jatketaan edellisten lukuvuosien aikana vakiintuneita toimintatapoja kuten retkiä lähiympäristöön, roskien lajittelua, kierrätys, oman ympäristön siisteydestä huolehtimista ja kierrätysmateriaalien käyttöä opetuksessa. Kirjasto on tutustunut Jyväskylän kirjastopalvelun ympäristökäsikirjaan ja poiminut sieltä uusia ideoita Jämsässä toteutettavaksi. Uimahallitoiminnassa on pyritty kokonaisvaltaiseen ympäristö vastuulliseen toimintaan mm. ohjeistamalla asiakkaita hygieniasta huolehtimisessa, jolloin allasveden puhdistusjärjestelmässä ei tarvitse käyttää niin paljon kemikaaleja. Kotoutujat ovat tutustuneet paikalliseen historiaan ja ympäristöön, yhtenä näkökulmana on ollut kestävä kehitys.			

Riskienhallinta

Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Talouden tasapaino	1. Talousarvio; tulo- ja menoarvion pitävyys ja talousohjelman toteutuminen Kotouttamisuudistuksen lainsäädännön muutosten keskeneräisyys versus talousarvion valmistelu. Kaikki ei ole ennakoitavissa.	2	3	6

Arviointi	Talousarvion toteutuminen kokonaisuudessaan on hallittua. Talousarviomuutosesityksiä on tehty oppimisen tuen uudistuksesta ja kotoutumisen palvelutarpeiden vakiintumattomuudesta johtuen. Nämä ovat edellyttäneet hallintatoimenpiteenä todettua lainsäädäntötyön aktiivista seurantaa. Tulojen osalta tehdään talousarviomuutosesitys / kotoutumiskorvausten suuruus on arvioitua enemmän. Varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen tasa-arvo ja yhdenvertaisuushankkeelle on saatu myöntöpäätös useammalle vuodelle, joten pitkäjänteisempi suunnittelu on ollut mahdollista. Kiusaamisen ja väkivallan ehkäisykokonaisuuteen ei saatu valtionavustusta. Toiminta käynnistyy kaupungin omin varoin. Ennakoitavissa on, että tulevina vuosina julkisen talouden vahvistaminen vaikuttaa myönnettävien avustusten suuruuteen. Esimerkiksi Harrastamisen Suomen mallin avustus kuluvalle lukuvuodelle on edellisluukuvuotta noin 8000 € pienempi. Kotoutumispalveluiden osalta riski on todentunut johtuen palvelutarpeiden vakiintumattomuudesta. Tähän on vaikuttanut mm. aiemmalta toimijalta peritty jono ja vastaanottokeskuksen lakkauttamispäätös. Palvelutarpeen vakiintumattomuudesta on kirjaus talousarviossa. Riskiä on hallittu talousarviomuutosesityksillä, joita on tehty jo kaksi (2) tähän mennessä.				
Toimenpide	Talousarvio: seuranta, arviointi, johtopäätökset ja toimenpiteet; toimiva sisäinen yhteistyö sekä toimiva, proaktiivinen yhteistyö talouspalvelun ja kaupunginjohtajan sekä sivistyslautakunnan kanssa. Hankehaut: aktiivinen seuranta ja arviointi. Julkisen talouden tasapainottamisohjelma vaikuttaa myönnettävien avustusten suuruuteen; ennakkoon vaikutuksia ei pystytä arvioimaan. Lainsäädäntötyö aktiivinen seuranta ja arviointi vaikutuksista.				
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso	
Toiminnan laatu	2. Ammattitaitoisen (muodollisesti ja tosiasiallisesti kelpoien) henkilöstön saatavuus ja sitoutuminen.	4	4	16	
Arviointi	Verrattuna aiempiin vuosiin varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuus on parempi. Työnantaja on tehnyt toimia kelpoisuuskoulutukseen osallistumisen mahdollistamiseksi (sosionomikoulutus / pilotti, varhaiskasvatuksen opettajakelpoisuus / jotpa.) Kelpoisten erityisluokanopettajien saatavuus on heikentynyt erityisesti haastavimpiin ryhmiin. Ovtes pl. G-osio työn vaativuuden arviointia ja menettelyjä on uudistettu. Kvtes-tasopalkkajärjestelmän käyttöönotossa järjestelyvaraerät kohdennetaan palkkojen harmonisointiin, jotta harmonisointi toteutuu 1.10. käyttöönoton yhteydessä. Työhyvinvointikyselyn tulosten käsittelyn myötä kouluksia on kohdennettu esitettyihin / valittuihin aihealueisiin esim. oppimisen tuki, avekki. Hallinnollisen työn keventämisen osalta esim. erilainen raportointivelvoitteet tarvittaisiin koko kaupunkiorganisaation tasolla yhteistä keskustelua ja linjauksia.				
Toimenpide	Työnantajamaineesta huolta pitäminen, työ- ja virkaehtosopimusten paikallisesti sovittavien erien kohdentaminen, osaamisen vahvistaminen, työnohjaus, työmäärän suhteuttaminen ja hallinnollisten tehtävien keventäminen käytettävissä olevaan työvoimaresurssiin.				
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso	
Turvallisuus ja jatkuvuus	3. Arjen turvallisuus, puutteet varautumisesta	4	3	12	

Arviointi	Riskiä on hallittu avekki- ja ensiapukoulutuksilla, varautumisvarastoja täydennetty, osallistettu harjoitustoimintaan. Toimialan valmiussuunnitelma on hyväksytty. Taidekokoelman hallintajärjestelmän uudistus valmistellaan v. 2026 talousarvioon. Raitin rakennerriskien todentuminen on todentunut toiminnallisena riskinä. Ensimmäisessä vaiheessa tilannetta on vakautettu siirtymällä väistötiloihin. Selvittelytoimenpiteiden (sisäilmatutkimukset ja rakennetutkimukset) toteutumisen (tulokset) on mahdollista tehdä tarkempia johtopäätelmiä. Asia on monitahoinen ja monella tapaa keskeneräinen.
Toimenpide	Osaamisen vahvistaminen: avekki- ja ensiapukoulutukset alueelliset ja kaupunkitasoiset harjoitukset, yksikötason harjoitukset, harjoitusten ja kouluttautumisen soveltaminen ohjeiksi ja menettelytavoiksi, varautumishankintojen tekeminen, digitaidot (digiturvallisuus)

Sivistystoimen hallinto

	TA 2025	TOT 8/2025	TOT 8/2024	TOT% 8/2025	Vertailu ed. vuosi
TOIMINTATUOTOT		1 661	1 472		12,80 %
Myyntituotot		1 501	1 287		16,57 %
Tuet ja avustukset			25		-100,00 %
Muut toimintatuotot		160	160		
TOIMINTAKULUT	-265 525	-152 451	-157 520	57,41 %	-3,22 %
Henkilöstökulut	-194 531	-121 858	-121 908	62,64 %	-0,04 %
Palvelujen ostot	-54 714	-19 729	-17 919	36,06 %	10,10 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 800	-1 817	-1 124	64,90 %	61,70 %
Muut toimintakulut	-13 480	-9 047	-16 569	67,11 %	-45,40 %
TOIMINTAKATE	-265 525	-150 790	-156 047	56,79 %	-3,37 %

Talousarvion toteutuminen kaudella

Toteumajakso 1-8/2025 on toteutunut suunnitellusti. Toimintatuottoja ei käytännössä juurikaan ole. Sekä toimintakulujen, että toimintakatteen toteuma on noin 57 %, mikä on alle tasaisen käytön toteuman.

Yleiskatsaus toimintaan 1-8/2025

Sivistyslautakunta on kokoontunut 9 (9) kertaa ja käsiteltyjä asioita on ollut 103. Sivistyslautakunta on käsitellyt kahdeksan (8) hankeselvitystä, hankkeiden käyttösuunnitelmaa seitsemän (7) ja yhden hankehakemuksen.

Sivistystoimenjohtaja on osallistunut kaupungin tilatyöryhmän työskentelyyn, tukipalveluiden selvityksen ohjausryhmään, strategian ohjausryhmään ja Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian ja Jämsän kaupungin yhteistyöryhmään. Jälkimmäinen on pitänyt kolme (3) kokousta. Johtava rehtori ja kirjastopalvelupäällikkö ovat osallistuneet ict-johtoryhmään.

Tammenlehvän perinnetoimikunta on kokoontunut yhden (1) kerran, nuorisovaltuusto kuusi (6) kertaa ja vammaisneuvosto kaksi (2) kertaa. Kaupunginhallitus on nimennyt vammaisneuvoston 25.08.2025 § 208. Nuorisovaltuusto nimetään marraskuussa.

Valtuustokauden vaihtumisen jälkeen sivistyslautakunta on nimennyt Tammenlehvän perinnetoimikunnan puheenjohtajan, nuorisovaltuuston kummin ja Jämsän kaupungin vuoden urheilija -palkinnon valmistelutyöryhmän.

Valtuustokauden vaihduttua sivistyslautakunnan perehdyttäminen on aloitettu jatkuen edelleen.

Tulosalueen tavoitteet vuodelle 2025

Palveleva kaupunki		
Tavoite	Kuntavaalien jälkeen valittavan sivistyslautakunnan työskentelyn vahvistaminen koulutuksella, yhteistyöllä ja viestinnällä.	Arvioimatta
Mittari	Kuvailu.	

Tavoitteen toteutumisen arviointi	Sivistyslautakunnan perehdyttäminen on aloitettu ja jatkuu edelleen. Tavoitteen toteutumisen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
--	--

Varhaiskasvatus

	TA 2025	TOT 8/2025	TOT 8/2024	TOT% 8/2025	Vertailu ed. vuosi
TOIMINTATUOTOT	533 175	498 307	590 211	93,46 %	-15,57 %
Myyntituotot	150 000	123 212	63 852	82,14 %	92,97 %
Maksutuotot	269 875	156 515	214 821	58,00 %	-27,14 %
Tuet ja avustukset	111 800	126 167	217 441	112,85 %	-41,98 %
Muut toimintatuotot	1 500	92 413	94 097	6 160,84 %	-1,79 %
TOIMINTAKULUT	-11 572 589	-7 876 959	-7 927 520	68,07 %	-0,64 %
Henkilöstökulut	-7 916 909	-5 660 597	-5 648 574	71,50 %	0,21 %
Palvelujen ostot	-1 984 193	-1 177 923	-1 223 820	59,37 %	-3,75 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-103 467	-39 235	-51 689	37,92 %	-24,10 %
Avustukset	-550 000	-310 832	-274 887	56,51 %	13,08 %
Muut toimintakulut	-1 018 020	-688 372	-728 549	67,62 %	-5,51 %
TOIMINTAKATE	-11 039 414	-7 378 652	-7 337 309	66,84 %	0,56 %

Talousarvion toteutuminen kaudella

Varhaiskasvatuksen toiminta ajalla 1-8/2025 on toteutunut pääosin suunnitellun mukaisesti. Varhaiskasvatus sai valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä Valssin käyttöönottoon vuodelle 2025. Avustuksella palkattiin hanketyöntekijä ajalle 13.1. - 10.8.2025. Lisäksi valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittämiseen yhdessä perusopetuksen kanssa jatkuu. Avustusten käyttö ajoittuu vuosille 2024 - 2027. Varhaiskasvatuksessa oli elokuun lopussa yhteensä 456 lasta, joista esioppilaita oli 81. 1 - 5 vuotiaita oli 372 eli 74 % (TA 2025 80 %).

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuotot näyttävät kertyvän talousarvion mukaisesti. Tulokertymästä puuttuu elokuun asiakasmaksujen laskutus. Muille kunnille myytäviä palveluja on toteutunut arvioitua enemmän. Henkilöstökulut ovat yli tasaisen kertymän arvion. Tämä johtuu arvioitua suuremmista sijaistarpeista, toiminnan painottumisesta suunnitellusti kevätkaudelle mm hanketyössä ja lapsiryhmien määrässä, lomarahojen maksamisesta heinäkuussa sekä toimintakuluissa näkyvistä, sisäisinä menoina olevista valvonta-/luontaiseterioista, joita ei ole huomioitu tuloina/kuluina talousarvion laadintaohjeiden mukaisesti. Perheille maksettavat avustukset ovat toteutuneet arvioitua vähäisempinä. Kokonaisuutena toimintakate on hieman yli tasaisen kertymän talousarvion.

Yleiskatsaus toimintaan 1-8/2025

Varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä Valssin käyttöönotto on aloitettu suunnitellusti ja ensimmäinen arviointi on toteutettu keväällä 2025. Arviointiin osallistuivat päiväkotien työntekijät. Huoltajille ja lapsille toteutettiin omat asiakaskyselynsä.

Esi- ja perusopetuksessa annettava tuki muuttuu 1.8.2025 perusopetuslain muutoksen myötä. Opetushallitus julkaisi päivitetty esiopetussuunnitelman perusteet helmikuussa. Päivitetty paikallinen esiopetussuunnitelma hyväksyttiin sivistyslautakunnassa 18.6.2025. Osana esi- ja perusopetuksessa annettavan tuen uudistuksesta johtuvaa talousarviomuutosesitystä kaupunginhallitus myönsi 27.5.2025 täyttöluvan yhdelle varhaiskasvatuksen erityisopettajalle 1.8.2025 alkaen.

Talousohjelman 2024 - 2027 toteuttaminen jatkuu. Uuden toimintakauden alkaessa 1.8.2025 pohjoisella varhaiskasvatusalueella väheni yksi lapsiryhmä esioppilaiden määrän vähentyessä. Hallin päiväkotien tulossa ennakoitua enemmän lapsia syksyllä 2025, joten suunniteltua yhden ryhmän vähennystä ei toteutettu täysimääräisesti. Koulujen tilojen käyttöön liittyviä selvityksiä Kuorevedellä ja Jämsänkoskella on jatkettu.

Terveysperustaisten poissaolojen toteuma 1 - 8/2025

Terveysperusteiset poissaolot 1.1.-31.8.	2025	2024	2023	2025 kpv/HTV	muutos 2024-25 kpv /HTV	2024 kpv/HTV	muutos 2023-24 kpv /HTV	2023 kpv/HTV
Varhaiskasvatus yht.	1918,0	2229,0	2520,0	39,1	3,1	36,0	-4,3	40,3

Tulosalueen tavoitteet vuodelle 2025

Hyvinvointia ja turvallisuutta, Palveleva kaupunki, Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö				
Tavoite	Hyvinvoiva lapsi yhteistyössä eri verkostojen kanssa			Toteutuu
Mittari	Asiakaskysely huoltajille			
Mittari	Asiakaskysely lapsille			
Mittari	Henkilöstökysely			
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Hyvinvointialueen lapsiperhepalveluiden kanssa on järjestetty yhteistyötapaaminen sekä tehty yhteistyötä opiskeluhoollon että perhekeskusverkoston kanssa. Henkilöstökysely toteutettiin päiväkotien henkilöstölle Valssi-järjestelmällä. Huoltajille on tehty kysely ja tulokset on käsitelty varhaiskasvatuksen johtoryhmässä samoin lapsille tehdyn kyselyn tulokset. Tulokset on käsitelty alueilla ja yksiköissä ja niistä tehdään yhteenveto julkaistavaksi huoltajille. Lasten ja huoltajien kyselyjen tuloksia on hyödynnetty esiopetus-suunnitelman päivityksen yhteydessä. Tulokset esitellään syksyllä sivistyslautakunnalle			
Hyvinvointia ja turvallisuutta, Ympäristövastuuta, Palveleva kaupunki, Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö				
Tavoite	Laadukkaat, taloudellisesti kestävät ja kestävä kehitystä edistävät varhaiskasvatuspalvelut			Toteutuu osittain
Mittari	Toimintakate €/varhaiskasvatuksessa oleva lapsi	Toteuma 8/2025	Lähtöarvo 12/2024	Tavoite 12/2025
		- 16 181,25	- 20 997,73	- 22 668,2
Mittari	Toimintakate €/ asukas	Toteuma 8/2025	Lähtöarvo 12/2024	Tavoite 12/2025
		- 384,16	- 584,63	- 588,99
Mittari	Varhaiskasvatukseen osallistumisaste 1 - 5v lapset	Toteuma 8/2025	Lähtöarvo 12/2024	Tavoite 12/2025
		74	82	80

Mittari	Henkilöstökysely	
Mittari	Terveysperustaiset poissaolot	Toteuma 8/2025
		1 918
Mittari	Kuvailu	
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Talouden toteuma näyttää kokonaisuutena toteutuvan talousarvion mukaisesti vaikkakin henkilöstökulut ovat yli tasaisen kertymän. Ylitys johtuu arvioitua suuremmista sijaistarpeista päiväkodeissa, lomarahojen maksusta heinäkuussa, toiminnan painottumisesta kevättoimintakaudelle sekä valvonta/luontaisetuaterioista, joita ei talousohjeen mukaisesti ole budjetoitu toimintakuluihin. Toimintatuotoista puuttui tunnuslukuja laskettaessa varhaiskasvatuksen asiakasmaksut elokuulta. Tuen uudistuksen johdosta saatiin lisäresurssia erityisopettajan vakinaistamiseksi 1.8.2025 alkaen. Osallistumisaste on hieman alle talousarviotavoitteen toimintakauden alussa. Työhyvinvointikyselyn tulosten perusteella kysytyt osa-alueet (työhyvinvoinnin kokemus, työ, työyhteisö ja johtaminen) ovat vähintään melko hyvällä tasolla - suhteessa samalla tasolla kuin toimiala kokonaisuutena. Alhaisin arviointitulos on osiossa työ. Tässä osiossa kokemus mahdollisuudesta osaamisen kehittämiseen (aika) jää alhaisimmaksi. Johtamisen osalta myönteisimmiksi nousevat keskinäinen luottamus, helposti lähestyttävyyys, huomioiminen päätöksenteossa. Kehitettävää löytyy innostavuudessa ja siinä, suositeltaisiinko kaupunkia työnantajana. Kyselyjen tulokset on käsitelty alueilla ja yksiköissä ja niistä on raportoitu ml. kehittämiskohteet. Työskentelyä kehittämiskohteiden suuntaisesti on aloitettu. Kevään rekrytoinneissa saatiin kelpoisia hakijoita sekä varhaiskasvatuksen opettajan että sosionomin avoimiin toimiin. Uusia varhaiskasvatuksen opettajia valittiin 5 ja sosionomeja 2. Varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä Valssin käyttöönotto on aloitettu hankerahoituksen myötä. Ensimmäinen arviointi on toteutettu. Esiopetussuunnitelman päivitys käsiteltiin sivistyslautakunnassa 6/2025.	

Perusopetus

	TA 2025	TOT 8/2025	TOT 8/2024	TOT% 8/2025	Vertailu ed. vuosi
TOIMINTATUOTOT	603 300	778 166	806 431	128,98 %	-3,50 %
Myyntituotot	303 600	326 169	188 216	107,43 %	73,29 %
Maksutuotot	54 800	34 720	38 285	63,36 %	-9,31 %
Tuet ja avustukset	191 600	312 521	463 415	163,11 %	-32,56 %
Muut toimintatuotot	53 300	104 756	116 515	196,54 %	-10,09 %
TOIMINTAKULUT	-21 934 367	-14 417 706	-14 386 116	65,73 %	0,22 %
Henkilöstökulut	-11 640 397	-7 888 666	-7 906 533	67,77 %	-0,23 %
Palvelujen ostot	-6 518 153	-3 909 024	-3 899 976	59,97 %	0,23 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-588 850	-438 864	-436 305	74,53 %	0,59 %
Avustukset		-230	-220		4,55 %
Muut toimintakulut	-3 186 967	-2 180 923	-2 143 082	68,43 %	1,77 %
TOIMINTAKATE	-21 331 067	-13 639 540	-13 579 685	63,94 %	0,44 %

Talousarvion toteutuminen kaudella

Toimintakate on alle tasaisen kertymän. Koulujen kesäkeskeytyksen aikana kulut olivat alhaisemmat. Kustannuksia ei tullut koulukuljetuksista eikä aterioista. Koulukäynti- ja vapaa-aikaohjaajia ei lomautettu kuten vuonna 2024 tehtiin. Lukuvuosi 2025-2026 on suunniteltu talousohjelman mukaisesti. Pätevää henkilöstöä on saatu rekrytoitua hyvin. Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittämiseen jatkuu. Avustusten käyttö ajoittuu vuosille 2024 - 2027.

Yleiskatsaus toimintaan 1-8/2025

Perusopetuksessa on elokuussa 2025 tehdyn ennusteen mukaan tällä hetkellä 1 521 oppilasta. Lähivuosina perusopetuksen oppilasmäärä laskee voimakkaasti. Ennustejakson viimeisenä lukuvuonna 2031-2032 oppilaita arvioidaan olevan 971 eli 550 vähemmän kuin tällä hetkellä. Valmistavassa opetuksessa on tällä hetkellä 13 oppilasta ja oppilaat on integroitu yleisopetuksen ryhmiin.

Opiskeluhuollon kuraattorit, psykologit ja kouluterveydenhoitajat ovat hyvinvointialueen palveluksessa. Perusopetuksessa ei toukokuun jälkeen ole yhtään psykologia. Kuraattoreita on mitoituksen mukainen määrä. Kouluterveydenhoitajia on osalla kouluista alle suosituksen mukainen määrä.

Perusopetuslakiin tuli muutos 1.8.2025 alkaen. Laki rajoittaa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä. Perusopetuksen järjestäjänä Jämsän kaupunki on päivittänyt omat järjestyssääntönsä lakimuutoksen ja Opetushallituksen suosituksen mukaisesti. Puhelinta tai muuta mobiililaitetta ei saa käyttää oppitunnin aikana lukuun ottamatta niiden käyttöä opettajan luvalla oppimistarkoitukseen taikka rehtorin tai opettajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon taikka perusopetuslain 31 §:ssä tarkoitettuna apuvälineenä. Lisäksi puhelimen käyttö on kielletty ruokailussa, koulun tilaisuuksissa ja välitunneilla. Puhelimen käyttö on sallittua siirtymien aikana ulkona ja 7.-9.-luokkien välitunnilla ulkona.

Perusopetuslaki muuttui 1.8.2025 lähtien myös oppimisen tuen osalta. Lain muutoksen seurauksena oppimisen tuki uudistuu esi- ja perusopetuksessa. Uudistuksen tavoitteena on tukea lapsia ja oppilaita varhaisessa vaiheessa ja vahvistaa inklusiivisia toimintatapoja koulutuksessa. Oppimisen tuen uudistus on edellyttänyt opetussuunnitelman päivytystä ja uusi opetussuunnitelma hyväksyttiin sivistyslautakunnassa 18.6.2025.

Johtavan rehtorin 1.8.2026 ja Jämsänjoen yhtenäiskoulun rehtorin 1.8.2026 tapahtuvien eläköitymisten johdosta on päätökset virkasiirroista. Kuoreveden koulun rehtori siirtyy Jämsänkosken yhtenäiskoulun rehtoriksi ja Jämsänkosken yhtenäiskoulun rehtori Jämsänjoen yhtenäiskoulun rehtoriksi 12.2026 alkaen. Kuoreveden koulun rehtorin tehtävä on laitettu julkiseen hakuun. Uusi rehtori aloittaa Kuoreveden koululla 7.1.2026. Soile Kukkonen on aloittanut lukion ma. rehtorina 1.8.2025 ja hän siirtyy lokakuussa johtavan rehtorin viransijaiseksi ja johtavaksi rehtoriksi 1.2.2025. Jämsänjoen yhtenäiskoululle on valittu kaksi määräaikaista apulaisrehtoria.

Kaupungin YT-neuvottelujen tuloksena päätettiin perusopetuksen ja lukiokoulutuksen johtamisjärjestelmän muutoksista. Jämsänjoen yhtenäiskoulun toisen apulaisrehtorin virka päätettiin lakkauttaa siirtymäajan jälkeen 1.8.2027 alkaen ja Jämsänkosken apulaisrehtorin virka 1.8.2028 alkaen. Jämsänkosken yhtenäiskoululle nimetään joku opettajaviranhaltijoista hoitamaan luottamustoimista apulaisjohtajan tehtävää. Myös Kaipolan koululle nimetään yhteysopettajan tilalle apulaisjohtaja 1.8.2026 lähtien.

Tulosalueen tavoitteet vuodelle 2025

Työtä, koulutusta ja yrittäjyyttä, Hyvinvointia ja turvallisuutta, Palveleva kaupunki		
Tavoite	Hyvinvoivia ja osaavia oppilaita asiakaslähtöisillä ja vaikuttavilla perusopetuspalveluilla, jotka tuottaa hyvinvoiva ja osaava henkilöstö.	Toteutuu
Mittari	Henkilöstökysely	
Mittari	Kuvailu	
Mittari	Terveysperusteiset poissaolot	Toteuma 8/2025 1 550
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Oppimisen tuki on uudistunut 1.8.2025 alkaen. Uudistuksen keskeinen muutos on siirtymisen perinteisistä tuen tasoista (yleinen, tehostettu, erityinen) konkreettisiin pedagogisiin ratkaisuihin ja tukimuotoihin. Uudistus korostaa joustavaa, pitkäjänteisesti suunniteltua ja tuen tarpeen mukaan muuttuvaa tukea sekä opettajien tiiviimpää yhteistyötä tuen suunnittelussa ja toteutuksessa. Perusopetuksen järjestyssäännöt on päivitetty vastaamaan perusopetuslain muutosta koskien digilaitteiden käyttöä oppitunnilla, välitunnilla ja ruokailussa. Siirtyminen Linux-järjestelmässä Microsoftin O365-järjestelmään on aloitettu. Sopimus Opinsysin kanssa päättyy 30.9.2025. Poissaolojen seurantaan on hankittu Wilma NOTI-palvelu.	
Ympäristövastuuta		
Tavoite	Kestävä kehitys	Toteutuu
Mittari	Kuvailu	
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Lukuvuoden 2025-2026 painopiste on kestävä kehitys. Siihen liittyy mm. ruokahävikin seuraaminen. Lisäksi jatketaan edellisten lukuvuosien aikana vakiintuneita toimintatapoja kuten retkiä lähiympäristöön, roskien lajittelua, kierrätys, oman ympäristön siisteydestä huolehtimista ja kierrätysmateriaalien käyttöä opetuksessa.	

Lukiokoulutus

	TA 2025	TOT 8/2025	TOT 8/2024	TOT% 8/2025	Vertailu ed. vuosi
TOIMINTATUOTOT	72 000	79 907	90 867	110,98 %	-12,06 %
Maksutuotot	31 000	32 476	23 379	104,76 %	38,91 %
Tuet ja avustukset	40 000	45 677	44 588	114,19 %	2,44 %
Muut toimintatuotot	1 000	1 755	22 900	175,51 %	-92,34 %
TOIMINTAKULUT	-2 207 957	-1 481 048	-1 466 502	67,08 %	0,99 %
Henkilöstökulut	-1 405 013	-972 330	-954 574	69,20 %	1,86 %
Palvelujen ostot	-401 439	-210 878	-200 955	52,53 %	4,94 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-57 287	-65 339	-69 794	114,05 %	-6,38 %
Muut toimintakulut	-344 218	-232 502	-241 179	67,55 %	-3,60 %
TOIMINTAKATE	-2 135 957	-1 401 141	-1 375 635	65,60 %	1,85 %

Talousarvion toteutuminen kaudella

Toimintakate on suunnilleen tasaisen kertymän mukainen. Lukion talous on toteutunut kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana suunnitellusti.

Yleiskatsaus toimintaan 1-8 /2025

Lukion varsinaisten opiskelijoiden määrä on 266 ja sen lisäksi lukio-opintoja suorittaa 21 Ammattiopisto Gradian opiskelijaa. Ensimmäisen vuoden opiskelijoita lukiossa on 83. Urheiluvalmennuksessa on tällä hetkellä 28 lukion opiskelijaa. Keväällä 2025 Jämsän lukiosta 76 uutta ylioppilasta.

Lähivuosina opiskelijamäärä pysyy nykytasolla ja laskee 2030-luvulle tultaessa ja ennusteen mukaan lukuvuonna 2035-2036 varsinaisten opiskelijoiden määrä on 156. Ennusteeseen sisältyy epävarmuutta johtuen mm. vapaasta hausta toisen asteen koulutukseen.

Lukiossa on mitoituksen mukaiset psykologia- ja kuraattoripalvelut. Myös opiskelijaterveydenhuolto on järjestetty suosituksen mukaisesti lukuun ottamatta lääkäripalveluja.

Lukiokoulutus saa akkreditoinnin myötä Erasmus+ -tukea opiskelijoiden ja opetushenkilökunnan liikkuvuuksiin vuoteen 2027 saakka. Kevään 2025 aikana on toteutettu mm. opiskelijoiden ja opettajien vaihdot Ranskaan ja Alankomaihin. Ranskasta on ollut vaihto Jämsän lukioon. Yhdelle lukion opettajista myönnettiin osallistumisoikeus Erasmus+ -ohjelman seminaariin Liechtensteiniin toukokuussa 2025. Lukuvuodelle 2025-2026 Erasmus+-avustusta on myönnetty 29 766 euroa.

Kevään aikana päätettiin lukion johtamisjärjestelyistä. Soile Kukkonen on aloittanut 1.8.2025 määräaikaisena lukion rehtorina. Hän siirtyy syksyn aikana johtavan rehtorin vuosiloman viransijaiseksi ja 1.8.2026 johtavaksi rehtoriksi. Nykyinen johtava rehtori Juha Damskägg jää tuolloin eläkkeelle.

Tulosalueen tavoitteet vuodelle 2025

Hyvinvointia ja turvallisuutta, Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö				
Tavoite	Hyvinvoivat ja osaavat opiskelijat laadukkailla koulutuspalveluilla hyvinvoin- van ja osaavan henkilöstön tuottamana			Toteutuu
Mittari	Henkilöstökysely			
Mittari	Kuvailu			
Mittari	Terveysperusteiset poissaolot	Toteuma 8/2025		
		1 550		
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Lukiolaki muuttui 1.8.2025 oppimisen tuen osalta. Uuden alin mukaan oppimisen tuen pää- paino on helposti saavutettavassa oppimisen tuessa, jota annetaan lukio-opiskelijalle heti, kun tuen tarve ilmenee. Tuen on tarkoitus ennaltaehkäistä vaikeuksien kasautumista. Erasmus+-akkreditoinnin myötä lukio on saanut kansainväliseen toimintaan avustusta luku- vuodelle 2025-2026 yhteensä 23 813 euroa. Lukuvuoden aikana toteutetaan opettaja- ja opiskelijavaihtoja ruotsalaisen, ranskalaisen ja saksalaisen koulun kanssa. Keväällä 2025 lukiosta valmistui 76 uutta ylioppilasta, näistä viisi suoritti kaksoistutkinnon.			
Ympäristövastuuta				
Tavoite	Ympäristöystävällinen lukio			Toteutuu
Mittari	Vuotuisten tapahtumien määrä	Toteuma 8/2025	Lähtöarvo 12/2024	Tavoite 12/2025
		2	5	5
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Jokaisen jakson yhteydessä on järjestetty ryhmänohjaustunti missä on toteutettu kestävän kehityksen tiekarttaa. Opiskelijat ovat mm. etsineet kuvia välttämättömistä, tarpeellisista, energiaa säästävistä ja luksustuotteista ja tarkastelleet hiilikädenjälkeä. Toukokuussa järjes- tettiin ympäristön siistimistalkoot ja istutettiin puita uuteen Rauhanpuistoon. Toiminta on jatkunut lukuvuonna 2025-2026 kestävän kehityksen vuosikellon mukaan.			

Elämänlaatupalvelut

	TA 2025	TOT 8/2025	TOT 8/2024	TOT% 8/2025	Vertailu ed. vuosi
TOIMINTATUOTOT	1 195 800	1 739 464	694 795	145,46 %	150,36 %
Myyntituotot	309 300	180 569	192 115	58,38 %	-6,01 %
Maksutuotot	330 300	109 539	83 284	33,16 %	31,53 %
Tuet ja avustukset	518 600	1 399 277	400 278	269,82 %	249,58 %
Muut toimintatuotot	37 600	50 079	19 118	133,19 %	161,94 %
TOIMINTAKULUT	-4 678 133	-3 053 463	-2 750 693	65,27 %	11,01 %
Henkilöstökulut	-2 570 114	-1 706 443	-1 387 206	66,40 %	23,01 %
Palvelujen ostot	-646 714	-398 785	-459 116	61,66 %	-13,14 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-179 470	-132 789	-114 902	73,99 %	15,57 %
Avustukset	-171 000	-91 900	-92 877	53,74 %	-1,05 %
Muut toimintakulut	-1 110 835	-723 545	-696 591	65,14 %	3,87 %
TOIMINTAKATE	-3 482 333	-1 313 998	-2 055 898	37,73 %	-36,09 %

Talousarvion toteutuminen kaudella

Elämänlaatupalveluiden toimintakate on elokuun lopussa 38 % koko vuoden talousarviosta. Tuotot ovat olleet tähän mennessä vuotta tasaista kertymää (66,6 %) suurempia (145 %), mikä johtuu pääasiassa kotoutuskorvauksista, joita on tullut arvioitua enemmän. Toimintakuluissa (65 %) mennään hieman alle tasaisen kertymän. Henkilöstökulujen toteuma on 66 %, palveluiden ostojen 62 %. Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa on toteuma 73 %. Kirjallisuus on näiden kulujen suurin kululaji. Kirjaston aineistohankintoja on tehty etupainotteisesti. Kotoutumisopetuksen kirjallisuushankintoja on jouduttu tekemään 10 000 euron edestä - kulua ei huomioitu talousarviossa. Myönnettyjen avustusten toteuma on 54 %. Kokonaisuudessaan elämänlaatupalveluiden toiminta pysyy talousarvion puitteissa loppuvuotena.

Opistojen toimintakate on elokuun lopussa 75 %. Alkuvuosi 2025 on edennyt talouden ja toiminnan näkökulmista suunnitelmien mukaisesti. Työväenopiston kevätlukukausi päättyi huhtikuun alussa ja seuraava lukuvuosi alkaa syyskuussa. Musiikkiopiston kevätlukukauden opintomaksut on laskutettu ja suurin osa työväenopiston kurssimaksujen laskutuksesta tapahtuu syksyllä eli suurin osa opistopalvelujen tuloista kertyy loppusyksyn aikana. Työväenopisto järjesti Kotokunta Oy:n vastaanottokeskuksessa suomen kielen opetusta tammi-kuusta kesäkuun loppuun ja tästä kertyi muita maksutuottoja 31 000 €. Molempien opistojen suurin menoerä ovat henkilöstökustannukset, ja ne ovat toteutuneet elokuun loppuun mennessä arvioidusti toteuman ollessa 64 %. Kokonaisuudessaan opistojen toiminnan arvioidaan pysyvän talousarvion puitteissa loppuvuotena.

Kotoutumisen kustannuspaikalle on tullut alkuvuoden aikana arvioitua enemmän kotoutumisen laskennallisia kuntakorvauksia, elokuun loppuun mennessä 1 144 000 €, mikä ylittää talousarviossa esitetyn arvion 334 000 €. Henkilöstökulujen toteuma kotoutumisessa on elokuussa 71 %.

Kuntakorvaukset maksetaan kerran kuukaudessa. Kuntakorvauksen määrään vaikuttaa muun muassa kunnassa asuvien kotoutujien lukumäärä, ikä ja kotoutumisaajan pituus. Kotoutumisen kuntakorvaus on tarkoitettu muun muassa kotoutumiskoulutusten ja monikielisen yhteiskuntaorientaation järjestämiseen, tulkkauspalveluihin sekä matalan kynnyksen kotoutumispalvelujen järjestämiseen. Kokonaisuudessaan kotoutumispalveluiden tulojen arvioidaan ylittävän loppuvuoden aikana.

Kirjaston toimintakate on elokuun lopussa 64 % koko vuoden talousarviosta. Tuotot ovat olleet tähän mennessä vuotta tasaista kertymää suurempia (138 % 17 900 €) johtuen vuokranantajalle keväällä tehdyn, Raitin kattovuotoja koskevan reklamaation kautta tulleesta korvauksesta. Toimintakuluissa (65 %) jäädään alle tasaisen kertymän henkilöstökuluissa (63 %) ja palveluiden ostoissa (58 %). Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa (76 %) tuntuu kirjastoaineiston kulujen painotteisuus alkuvuoteen: suurin osa kirjaston lehtitilauksista maksetaan vuoden alussa. Muun kirjastoaineiston hankintaa on tehty myös tässä vaiheessa vuotta etupainotteisesti. Jotta varmistetaan varojen riittävyys vuoden lopussa ilmestyvien kirjojen hankintaan, vapaa-aikapalveluiden tarvikehankinnan varoista siirretään 3 000 € kirjaston kirjallisuushankintoihin, jolloin hankintamäärärahaa on 101 650 € koko vuodelle. Muissa toimintakuluissa (70 %) ylitys tasaisesta kertymästä tulee Raitin vuokrakuluista, jotka ovat olleet budjetoitua isommat. Kokonaisuudessaan kirjaston toiminta pysyy talousarvion puitteissa loppuvuotena. Raitin salku kosteusvaurion vuoksi ja siitä johtuvat väistöjärjestelyt tuovat lisäkuluja toimintaan, mutta toisaalta siivouskuluista tulee säästöä.

Vapaa-aikapalvelujen toimintakate on elokuun lopussa 54 %, mikä on alle tasaisen kertymän. Toimintatuottojen toteumaprosentti on 92 %, mikä selittää pienen toimintakatteen. Toimintatuottojen kertymää selittää isojen hankeavustusten tuloutuminen alkuvuodesta. Koulunuorisotyön kehittämisen jatkohankkeeseen saatua avustusta (56 000 €) ei ollut budjetoitu. Toimintatuottojen osalta ylitetään koko vuoden tavoite. Myös uimahallin tulotavoite arvioidaan saavutettavan.

Toimintakulujen toteumaprosentti, 64 %, on tasaisen kertymän mukainen. Henkilöstökulujen toteumaprosentti, 70 %, on yli tasaisen kertymän. Määräaikaisten ja sijaisten henkilöstökuluihin varatut määrärahat tulevat ylittymään (toteumaprosentti 77,5). Pitkäaikaisia sijaisia on tarvittu alkuvuodesta eikä syksyllä alkanee koulunuorisotyön kehittämisen jatkohankkeeseen oltu osattu varautua. Avustusten toteuma on alle tasaisen kertymän 54 %. Tämä johtuu kulttuuripalvelujen avustusten maksatusten painottumisesta loppuvuoteen. Palvelujen ostoissa (56 %) sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat (39 %) tiliryhmässä toteumaprosentit ovat alle tasaisen kertymän. Vapaa-aikapalvelujen henkilöstökulut tulevat ylittymään ilman lisätalousarviota. Muutoin kulut pysyvät talousarvion puitteissa loppuvuotena.

Yleiskatsaus toimintaan 1-8/2025

Opistopalvelut

Työväenopiston lukuvuosi 2024-2025 päättyi huhtikuussa ja lukuvuosi 2025-2026 alkaa syyskuussa. Lukuvuoden 2025-2026 tuntimäärä suunniteltiin Jämsän kaupungin talousohjelman linjausten mukaisesti sekä suhteuttaen vapaan sivistystyön valtionosuuden laskennalliseen tuntimäärään. 40-vuotisjuhlavuottaan viettävässä Jämsänjokilaakson musiikkiopistossa aloitti uusia opiskelijoita Jämsässä ja Kuhmoisissa yhteensä 45. Musiikkiopiston opiskelijamäärä oli elokuussa yhteensä 310, mikä on hieman arvioitua vähemmän.

Jämsän työväenopisto on järjestänyt kotoutumiskoulutusta sekä monikielisen yhteiskuntaorientaation koulutusta vuoden 2025 alusta alkaen. Elokuussa aloitti viides kotoutumiskoulutuksen ryhmä. Toiminnassa oli sen jälkeen kolme aamupäiväryhmää Jämsänkoskella Gradian kampuksella ja kaksi iltapäiväryhmää Jämsässä. Kotoutumiskoulutuksen laajuus on 80 opintopistettä ja kesto noin vuoden. Koulutuksen tavoitteena on kotoutujien suomen kielen ja työelämävalmiuksien kehittäminen. Koulutus sisältää lähiopetuksen lisäksi työsoppimisjaksoja. Kotoutujia on ryhmissä ollut yhteensä noin 90.

Monikielisen yhteiskuntaorientaation ryhmiä on ollut elokuuhun mennessä neljä ukrainan kielistä sekä yksi darinkielinen orientaatio. Monikielisen yhteiskuntaorientaation koulutuksen kesto on 70 tuntia ja sisällössä keskitytään Suomen historian ja yhteiskuntatietouden teemoihin.

Elämänlaatupalvelujen yleisöluentosarja on suunniteltu ja toteutettu yhdessä elämänlaatupalvelujen yksiköiden kanssa.

Kirjastopalvelut

Koko Raitti suljettiin 25.8. - 30.9. asiakas- ja työkäytöstä. Toimenpide perustui työterveyslääkärin lausuntoon, lainsäädäntöön ja sisäilmatyöryhmän kokouksiin 7.5.2025 ja 13.8.2025. Koko tilan kattava sulku tarvittiin henkilöstön turvallisuuden ja terveyden varmistamiseksi sekä asioiden selvittämiseksi, valmistelemiseksi ja niistä päättämiseksi.

Jämsän kirjastopalvelut toimivat sulun aikana verkkopalvelujen lisäksi omatoimikirjastoissa Jämsänkoskella, Kuorevedellä ja Länkipohjassa. Näihin kirjastoihin on järjestetty myös palveluaikaa, jolloin henkilökunta on paikalla. Aineiston palautus on mahdollista myös kaupungin neuvonnan väliaikaiseen palvelupisteeseen Jämsä tehtaalle. Sulku toi katkon Raitin vilkkaalle tapahtuma- ja näyttelytoiminnalle. Digineuvonta on jätetty jatkumaan Jämsän muistiyhdistys ry:n tiloihin.

30.8. tapahtui pääkirjastossa laaja vesivuoto, joka tuhosi musiikkiaineistoa. 340 kirjaa on jouduttu poistamaan. Cd-levyjen osalta arviointi on kesken.

Kävijöitä kirjaston toimipisteissä on ollut elokuun loppuun mennessä yhteensä 99 000. Vuositavoite on 146 000 kävijää. Lainoja / asukas on tehty 8,0. Vuositavoite on (12,8). Raitin sulku tulee vaikuttamaan vuositaivoitteisiin pääsemiseen.

Vapaa-aikapalvelut

Raitin sulun vuoksi nuorisotilatoiminta siirtyi Jämsän lukion ylä- ja ala-aulaan. Nuorten häiriökäyttäytyminen lisääntyi uusissa tiloissa ja vartijapalvelu otettiin käyttöön 10.9 alkaen. Nuorten työpajatoiminta, Luova Startti, siirtyi ulkopuoliselta toimijalta varattuun tilaan (Jameksen tila, Mottilantie 11). Muutoin toimintaa ja palveluja on järjestetty tarkastelujaksolla suunnitellusti.

Uimahallin kävijämäärä elokuun lopussa on 34 995. Koko vuodelle asetettuun kävijämäärätavoitteeseen, 57 000 asiakasta, arvioidaan yllettävän. Uimakouluihin osallistui 95 lasta.

Hyvinvointityöryhmä on kokoontunut alkuvuoden aikana kolme kertaa ja ehkäisevän päihdetyön tiimi vuosikellon mukaisesti kaksi kertaa. Keski-Suomen kuntien liikkumisohjelmien yhteiskehittämisen, LIIKE-hankkeen, tapaamisia on ollut 5. Hankkeen aikainen liikkumisoperaatio toteutettiin neljän kerran luontokävelykokeiluna yhteistyössä nuorten työpajatoiminnan ryhmän kanssa. Suunniteltiin ja toteutettiin kaikille kuntalaisille avoimen hyvinvointi- ja turvallisuuskyselyn yhteydessä liikkumiskysely sekä kysely kulttuuritottumuksista. Kyselyyn saatiin yhteensä 252 vastausta, joita hyödynnetään soveltuvien osin hyvinvointikertomus- ja -suunnitelmatyössä.

Nuorisovaltuusto kokousti kuusi kertaa. Nuorisovaltuusto haki ideoita nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi osallistavan budjetoinnin keinoin ja päätti avustettavat kohteet. Nuorisovaltuusto osallistui Pride-tapahtuman järjestämiseen Jämsän Saunakylässä. Koulunuorisotyön kehittäminen Jämsässä -hanke päättyi keväällä ja uusi kehittämishanke alkoi elokuussa. Koulunuorisotyötä toteutettiin ja kehitettiin Jämsänkosken yhtenäiskoulussa, Jämsänjoen yhtenäiskoulussa, Kuoreveden yhtenäiskoulussa ja lukiossa. Lasten ja nuorten kesäleirien osallistujamäärä oli 69. Haettiin avustusta koulunuorisotyön kehittämiseen syksystä 2025 alkaen. Nuorisotyön dokumentaatiojärjestelmässä nuorisopalvelujen toimintaan osallistuneita on kirjautunut yhteensä 11 368 nuorta. Päivitettiin nuorisotilojen järjestyssäännöt sekä nuorisovaltuuston toimintasääntö.

Etsivää nuorisotyötä on tehty alkuvuoden aikana yhteensä 123 nuoren kanssa. Nuorten LuovaStartti työpaja-toiminnan ryhmiin on osallistunut 20 eri nuorta. Maaliskuussa aloitettiin Nuorten Raitilla kaikille 16-28-vuotiaille tarkoitettu avoin LuovaSti -toiminta, jossa voi kerran viikossa tavata kavereita, pelailla, kahvitella ja jutella starttivalmentajien kanssa. Kävijämäärä avoimessa toiminnassa on ollut 45. Avoin toiminta jatkuu syksyllä, kun päästään takaisin Raitille.

Vinnin kulttuuritalon kesätoiminnan järjestämisessä tehtiin yhteistyötä Jämsänlaakson Setlementin kanssa. Vinnillä oli vierailijoita 570, avointen ovien päiviä 19 ja tapahtumia 10. Tammenlehvän perinnetoimikunta on kokoontunut kerran ja vammaisneuvosto kahdesti alkuvuoden aikana. Vammaisneuvostolle esiteltiin lisäksi kesäkuussa uimahallin liikkumisesteisille ja avustajaa tarvitseville asiakkaille soveltuvien puku- ja pesuhuonekunnostusten suunnitelmia. Vammaisneuvosto antoi lausunnon suunnitelmista.

Järjestötapaamisia toteutettiin alkuvuoden aikana kolme, liikuntatapahtumia kaksi ja nuorisotapahtumia yksi. Kalendaarisista juhlista järjestettiin Kansallisen Veteraanipäivän juhla.

Tulosalueen tavoitteet vuodelle 2025

Hyvinvointia ja turvallisuutta, Palveleva kaupunki, Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö				
Tavoite	Elämänlaatupalvelut tuottaa jämsäläisille edellytyksiä hyvälle yhteiselle elämälle osaavan ja hyvinvoivan henkilöstön voimin			Toteutuu
Mittari	% /8-9 luokkalaiset vähintään tunnin päivässä liikkuvat (kouluterveyskysely joka toinen vuosi)	Toteuma 8/2025	Lähtöarvo 12/2024	Tavoite 12/2025
		28,2	28,2	30
Mittari	%/ yli 65-vuotiaiden osuus vapaan sivistystyön opiskelijoista	Toteuma 8/2025	Lähtöarvo 12/2024	Tavoite 12/2025
		51,4	51,4	50
Mittari	Lainaus/asukas	Toteuma 8/2025	Lähtöarvo 12/2024	Tavoite 12/2025
		8	12,31	12,8
Mittari	Kuvailu			
Mittari	Henkilöstökysely			
Mittari	Terveysperustaiset poissaolot	Toteuma 8/2025		
		746		
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Musiikkiopiston ja työväenopisto koulutustarjonta on ollut monipuolista. Työväenopisto on järjestänyt kotoutumiskoulutusta sekä monikielisen yhteiskuntaorientaation koulutusta. Kirjastoissa kävijöitä on ollut elokuun loppuun mennessä 99 000. Kirjasto on ollut mukana järjestäjänä, toteuttajana tai tilan tarjoajana noin 90 tilaisuudessa. 74 % kirjaston asiakaskyselyyn vastaajista arvioi kirjaston palvelun erittäin hyväksi. Uimahallin kävijämäärä elokuun lopussa on 34 995. Nuorisotilatytötä, koulunuorisotyötä ja kohdennettua nuorisotyötä on toteutettu aktiivisesti. Kesällä rekrytoitiin neljä nuoriso-ohjaajaa nuorisotyön kehittämishankkeeseen. Avoin kulttuurifoorumi on järjestetty. On suunniteltu toimenpiteitä koululaisten hyvinvoinnin lisäämiseksi mm. koulujen liikkumisvastaavien ja hyvinvointikoordinaattorin yhteispalaverissa.			

Kotoutujien määrä on kasvanut Jämsässä mm. vastaanottokeskuksen lakkauttamisen vuoksi. Elokuussa aloitti viides kotoutumiskoulutuksen ryhmä.

Vuoden alku on sujunut vuositavoitteen lainaus/asukas toteuttamisessa suunnitelmien mukaan - Raitin sulkua elokuun lopusta lähtien tulee todennäköisesti muuttamaan tilannetta.

Kouluterveyskyselyn tulokset julkistetaan 9/25, joten arviointi tehdään tilinpäätökseen 2025.

Yli 65-vuotiaiden osuus vapaassa sivistystyössä on ollut 51,4 %.

Viimeisin henkilöstön työhyvinvointikysely toteutettiin syksyllä 2024. Kaikista arviointikokonaisuuksista (työhyvinvointi, työ, työyhteisö ja johtaminen) annettu arvosana oli vähintään Melko hyvin +, mikä kertoo, että työhyvinvointia on elämänlaatupalveluissa vähintäänkin kelvollisesti. Yksittäisiä kehittämiskohteita on edistetty yksiköissä (esim. palaverikäytäntöjen muutokset, kehittämispäivät).

Terveysperusteisissa poissaoloissa näkyvät runsastuneet erilaiset, osin pitkittyneet infektio- taudit ja eri syistä pitkät sairauspoissaolot.

Hyvinvointia ja turvallisuutta, Ympäristövastuuta		
Tavoite	Kehitämme ja järjestämme elämänlaatupalveluja ympäristövastuullisesti ja kestävästi.	Toteutuu osittain
Mittari	Tehtyjen toimenpiteiden kuvailu.	
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Tavoite on toteutunut osittain. Kopiointia on vähennetty tulosalueella. Opistojen ja kotouttamisen oppimateriaaleissa on suosittu sähköisiä materiaaleja. Fyysisen kirjastoaineiston lainaus on kierrätystä ja yhteiskäyttöä. Kirjasto on tutustunut Jyväskylän kirjastopalvelun ympäristökäsikirjaan ja poiminut sieltä uusia ideoita Jämsässä toteutettavaksi. Muissa yksiköissä vertailua muiden kuntien vastaaviin ympäristökäsikirjoihin ei ole vielä tehty. Palvelujen ja tilojen järjestämisessä tarvittavia materiaaleja, välineistöä ja kalustoa on kierrätetty aktiivisesti. Välineistöä on kunnostettu. Uimahallitoiminnassa on pyritty kokonaisvaltaiseen ympäristövastuulliseen toimintaan mm. ohjeistamalla asiakkaita hygieniasta huolehtimisessa, jolloin allasveden puhdistusjärjestelmässä ei tarvitse käyttää niin paljon kemikaaleja. Jätteiden lajittelu on käytössä kaikissa toimipisteissä. Nuorisotiloilla on ohjattu asiakkaita roskien kierrätykseen ja siisteyteen. Kotoutujat ovat tutustuneet paikalliseen historiaan ja ympäristöön, yhtenä näkökulmana on ollut kestävä kehitys. Tilojen käyttö on elämänlaatupalveluissa resurssiviisasta.	